

מסורת הש"ס

6) [ג'ל תמיא], ט מ"ק יע; 5) דף ג'י; 7) דף 1, 8) [ט רש"י ומוס' סט]

תורה אור השלם

1. וכי ימות מות עקלו פתחת פתאום וטמא ראש נודו וגלח ראשו ביום סוקררתו ביום השביעי וגלחנה: במדבר ט ו

נוסחת הריב"ן

א] סבלו לו ימיו והוא לא הביא קרבנותיו וטמא ראש נמלח שאין מירושם ביום וטמא אין לוקה על הטומאה וי"ש אם נמלח קודם שהביא קרבנותיו דאין לוקה דהא לא מפרש ביה קלא כי הכי דקא מפרש בטומאה ה"ל והשאל ליתא: ב] וצריך ג] וליה: ד] דלגליש על בניו: ה] [אתגוריי כי נמלח בלבד] ליתא כ"ל: ו] שטריות: ז] אלא דצין הוא דלא למי עד שצטע לא הפסיד כו' אלא כו' [ז] וקמני לא הפסיד ה"ל דקמנא: ח] דקמנא מאי אחר דקמני אמאי פותר כי: [ן כי תמרת: כ] ובעני זה: ל] למיבני: מ] כי"ש ויס ה"ל: ו'אחי' כמות גליון ג' ימים: נ] קודם הרגל:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה אתגוריי ובי' שאינו אלא להשלים למאה ארץ כ"ט שכלל ועוד:

גליון הש"ס

גמ' סאי אחר. מה נדה דף ט"ז ע"ב:

הגהות מהר"ב

הנשבורג

א] רש"י ד"ה וכן מתניין לרב. כי"ש עין א"ח: ב] תוס' ד"ה אחר כך יוס כעיס וכו' שיוכל לגלח ביום מלא ימים וזו דלמירושם קמא כ"ל: ג] ד"ה לא הפסיד כלום וכו' והוא יוס למיני מתניין הריח כדכתיב: ד] מלח כדכתיב ומתק וי"ש בלידת כ"ל: ה] ד"ה אלא דצין הוא וכו' והוא יוס כעיס דלא הפסיד וכו' כמו וכו'. ויפוט והו' וכו' וכו' ומתקו: ו] ד"ה ילימא כי' בעלה היינו גורמ שבעה מוק. מלת חוק נמתק וי"ש תורת ו' כ"ל:

הגהות התוספות

- 1. ז'ל ע"ד. 2. ז'ל עלמו 3. ז'ל מירושם נמתק 4. ז'ל ולא מירושם דנפשיה הפסיד והו' כמו וכו'. 5. מירושם עולה שיוכל הבן ביום ע"ה יגלה ביום ק"ה, הכל נמתק. 6. ז'ל אחר.

שאני הכא. גבי טומאה טעמא מאי הוא ללוקה דכתיב וטמא ראש נודו מי שמורו תלוי לו בראשו דמשמע שתלה הכתוב את הטומאה בניו שעדיין לא נתגלה ופ"ה לאחר שכלו לו ימיו או כל זמן שלא גילה שערו שמורו על ראשו מי שבצר כלו ימי מירוחו ואין נודו תלוי אלא

בראשו: אם גילה וספסל יין וטמא למיס סופג את הארבעים. אלא דגמרי ימי ימי לרבות ימים שלאחר מלאת ומירושם לר' יוסי בר' חנינא: **מתני'** הריני נויר כשיהיה לי בן ונויר מאה יום. והתחיל למנות את שלו אם נולד לו בן עד ע' יום צו צריך להניח את שלו ולמנות את של בנו: לא הפסיד כלום. דשלשים יום הוא דמיימתי ליה ממהא אלא מניח את שלו ומונה את של בנו ומגלה ומונה שלשים כדי להשלים מאה שלו ומגלה דשלשים אית צבו כדי גידול שער: **אזל אם נולד לו לאחר ע'** דלא מיימתי ליה שלשים ודלית צבו גידול שער שאין מגלחת פחות מל' יום הלכך סתם את הכל ומתחיל למנות את של בנו ומגלה ואחר כך מונה מאה שלו. וה"מ בזמירות מרובה אבל בזמירות מועטת אינו סותר כלל דמתן לעילג' מניח את שלו ומונה את של בנו ואחר כך משלים את שלו ואינו סותר וטעמא מאי דלא חזקינן [ועיל ד.] שאין מגלחת בינתים וכדאחז מירוח אריכא הוא: **גמ'** אמר רב. נולד לו בן ביום ע' עולה לו לכאן ולכאן אוחז יום עולה לו למנין ע' ולמנין של בנו ודשלשים דלכנו נמי מתחיל למנות בו ביום וכן כשצד להשלים מאה שלו שלאחר מירוח של בנו אין צריך למנות אלא כ"ט: ה] איוסגוריי מיתגר. דעולה לו לכאן ולכאן

הריני נויר פרק שני נויר

טו.

אסור לגלח. פי קודם זריקת דמים שהרי מנאוה לגלח על הדמים ואם גילה על אחד משלשתן אמרינן לקמן דליא: **אמר רב יום שבעים עולה דו לבאן ולבאן.** פי נולד לו בן ביום ע' ומקמתי היום שקודם הלידה עולה למנין המאה והרי עשה ע' יום מן המאה (שהוא יום ל"א)

ומקמתי היום שאחר הלידה עולה לתחילת המירוח ולא ימנה מירוח בנו אלא עד כ"ט יום הרי ביום ל"ט דשלו ל"ט לבנו וי"מ השתא שיום ע' עולה לכאן ולכאן שיוכל לגלח ביום המאה שהוא יום ל"א לבנו מתוך שאוחזו מגלחת עולה למירוח בנו מן הדיון שהוא יום ל"א לבנו עולה נמי אוחזו מגלחת גם למירוח דנפשיה שהוא מאה יום אע"פ שאם לא נולד לו הבן לא היה יכול לגלח על מירוחו אלא ביום ק"א השתא כשנולד הבן יכול לגלח ביום ק"ן דכפרשית ו"א"ת ומאי סברא היא כיון דלא לא נולד לו בן לא יכול לגלח עד יום ק"א דהא לא מצי לגלח עד יום ק"א למיר' מירוח דנפשיה השתא לא לא יגלה עד יום ק"א ויש לומר דהא [דלא] מצי לגלח ביום ק"א לא הוי אלא מדרבנן כדפירשנו צ"פ"ק (דף 1.) דמדלאורייתא מצי לגלח ביום ק' דמתקמתי היום ככולו אלא דרבנן גזרו דלא מגלח עד יום ק"א אטו היכא דאמר שלימים והכא חוקמיה דצין תורה ששולד לו בן שיוכל לגלח ביום מאה יום דלמירוח [א] דבנה קא הוי יום ל"א ויכול לגלח למירוח דצנו ביום ק"ן הלכך גם למירוח דנפשיה עולה המגלחת של יום ק': **נולד הבן עד ע'.** עד ועד בכלל: **לא הפסיד כלום.** ואי ס"ד עולה

עין משפט נר מצוה

לד א מיי פ"ד מהל' מירוח הל' ב: **לך ב מיי שם הל':** לר ג מיי פ"י מהל' אזל הל' ג מנע ששין דרבנן ד טוש"ע י"ד סי' שט"ו ס"א וטוש"ע א"ח סי' תקמ"ח סעי' ז): **לד ד מיי שם הל' סג שט טוש"ע י"ד שס טעי' ג וטוש"ע א"ח שס טעי' ח):**

פי הרא"ש

אמר רב יום שבעים עולה לכאן ולכאן. אם נולד לו בן עד יום ע' ויום ע' בכלל יום לידת הבן עולה לכאן ולכאן. כיצד נולד לו בן יום ע' אותו היום עולה לו לשנים ותחילת קודם שנוולד לו הבן עולה לבניו כאלו השלי' ע'. וסופו עולה לו למירוח בנו ומונה ל' יום עד יום ק"א ומגלח ביום ק' דהיינו ל"א למירוח ביום ק' למירוחו הוא כמו יום ק' א"ה וי"ח יום ע' עולה גם לבניו בנו חשוב כשני ימים לענין מירוחו. והיינו טעמא משום דאורייתא מותר לגלח ביום ק' דמתקמתי היום ככולו. ומרבנן הו' דאצטריך לאמתוי [עד] יום ק' והכא אוקמ' אדאורייתא ולאצטריך פירושא יום ע' מתחיל נודי בנו ומגלח יום ק' שהוא יום ל"א לבניו בנו ומשלים ל' למירוחו נמצא שהריח יום א'. ולפי קמא תימא הוא שיום א' באמצע עולה לו לשנים: א"תגוריי אנתרו. וה"ל למתני הריח יום א'. בדין הוא דלא ליתני עד ע' לא הפסיד אלא ה"ל לשנות עד ע' הריח. אלא משום דקמני ספא אחר ע' סותר מינא מפסיד קמני דקא יומי לא הפסיד ולא דוקא אלא א מירוח הוא: ט"ש מיספא נולד לו אחר ע' סותר. ולרב אם נולד לו ביום ע"א אמאי סותר הרי מובלע נודי בנו בתוך הק'. ותימא לרב לא הוי מובלעם ימי מירוחו בנו בתוך ימי מירוחו דימי מירוחו שלמי ביום צ"ט כיון דיום ע"א עולה לב' ימים למירוחו וימי מירוחו בנו לא שלמי עד יום ק'. וי"ל דמימי נודי בנו מובלע בתוך מאה יום שהריחו בניו. וע"ל דהא דאמר רב דמירוחו בנו לא ידיו מובלעם ימי מירוחו בנו בימי מירוחו. ועל כרחיך אז לא יעלו לשנים. ולכן אמרי' דאבני עולה לשנים ואז יהיו מובלעם. ולאצטריך פירושא פ"ד מהל' ביום ע"א אינו פסיד כלום: מאי אחר אחר כגון שנוולד לו ביום ע"ב: אלא ש"מ אחר אחר ממש ומתני' ליתא דלרב כל' לית לה להא דרב: ורב כמאן אמרה לשמעתיא דאית ליה דיום א' עולה לב' ימים איליבא דמאן (א"ח) [אילימא] כמאן אמר דתנן הקובר את מתו ג' ימים קודם הרגל בטלה הימנו גורת ו' דמי' במ"ק ג' לבכי ו' להספד ו' למירוח. ויבין שבעה ג' ימים המתירין קודם הרגל בטלה הימנו גורת ו' ח' ימים בטלה הימנו גורת ו' דיבין דנהג יום א' דין ל' יום קודם הרגל נחבטלו. ומותר לספר ערב הרגל מפני כבוד המועד: ואם לא ספר ערב הרגל. לא חש לכבוד המועד אסור לספר אחר הרגל עד מלאת לו ל' יום:

א) נראה דל"ל דהא דאמר עד עולה לפני דוקא דהיינו מובלעם בין כן וכן אלא אם כן היה עולה לפני כן לא היה.

לכאן ולכאן איתגוריי מיתגר והו' ליה למיתמי בזמניתין הרויח ז' צריח הבן דאי לא נולד לו הבן לא מגלח אלא עד יום ק"א והשתא לפי דברי רב מגלח ביום ק' נמלא סהריח וזמית צלית הבן ומאי קאמר לא הפסיד: **א"ר** בדין הוא ד"א איתני עד ע' לא הפסיד כלום. כלומר מן הדיון לא היה לו לשנות צוה השלשן לא הפסיד אלא דרבה ה"ל למיתמי הרויח ומשום דקמני ספא לאחר שבעים סותר פי' כי מפסיד צלית הבן מני יושא עד שבעים לא הפסיד כלום וה"ה אפי' צריח הרויח צלית הבן ובמתקמתי ספרים אין כמות אלא רק צדיו הוא דלא ליתני עד שבעים ולא הפסיד: ד] והו' כמו וכו': **ט"ש מסיפא נולד לו אחר שבעים סותר.** פי' מפסיד וסוקר לא ליתני עד שבעים הו' פי' ביום שבעים וזמית אחרת צלית כלום לרב צלית הבן והוא יוס הלידה עולה לכאן ולכאן עולה נמי לתחילת המירוח דבן נמלא כי ל' יום דבן כלים ביום ק' ויכול השתא לגלח ביום ק"א והשתא כי נולד הבן ביום ע"א יגלה ביום ק"א הרי לא הפסיד כלום: **מאי אחר דמתני'** דקמני סותר אחר אחר. פירוש שנוולד ביום ע"ב דהשתא לא יכול לגלח אלא ביום ק"ב והפסיד צלית: **אב"ר אחר ממש מאי.** דהיינו ביום ע"א הכי נמי לא סתם כו' אלא ש"מ אחר ממש: **ובן מתני'** א"ב ש"מ. פי' ממיתני' יוס לרביח דלא כרז דצריח ליה למתני' דיום הלידה אינו נחשב למירוח דבן כמו דנחשב למירוח דידה למאה יום שהויה נגרר נחשב אחר ימים שעברו דהיינו למירוח דידה ולא דמי למאי דפרשינן בזמני' דאי נולד הבן ביום ראשון למירוח דעולה לשניהם דודאי כיון שהוא תחילת מירוח ליה כמו ליה למה יעלה לאחד טפי מלשני אבל הכא דהוא התחיל למירוחו כבר זה ימים רבים סברא הוא דיום לידה יהיה נחשב ונגרר אחר ימים שעברו דהיינו למירוח דנפשיה ומירוח הבן יתחיל מיום שאחר הלידה ואם תאמר והא תנן לקמן ומיימתי לה צ"פ קמנא [לעיל דף 1.] דיום ששלשים עולה מקמנאו וראשון ומקמנאו למירוח שפי מירוח ואחרי להשקטו תחילתו (לו) למירוח ראשון וקופו למירוח שני משום דכיון דהביא קרבנותיו א"כ נגמר מירוח דין הוא שיתחיל מירוח השני מיד מיד דהוה אמקבל מירוח בחזי היום דלוחו יוס עצמו עולה למנין מירוח אבל הכא דיום לידה דהיינו ע"א עומד בצמנע מירוח דידה וזהתחלת מירוח דכריה ראי' להחשיצו כולו למירוח דידה אחר ימים שעברו משום דגם הוא מתשבץ ק' יום וכיון שאוחז יום ע"א נחשב אחר ק' שבז אין למנותו שיהיה חשוב כיום שלם להיות נחשב מירוח אחד: לכך אינו עולה לבנו למתא דמתני': **ורב במאן אמרה.** כיון דמתא דמתניתין לא סבר לה כותביה:

א"ר במאן באבא שאור ב' במ"ה הימנו גורת שבעה. ה] מוך ז' שיהיה אסור צניעילת סנדל ובתשמיש המטה ומיהו לאו הילכתא הכי דצמ"ק (דף כ.) הכי מסקינן אפי' עשה אחת קודם לרגל בטלה הימנו [גזירת] שבעה: [שמונה] ימים קודם לרגל בטלה הימנו גזירת שלשים. לענין תספורת הואיל ומתחיל יום אחד מדין שלשים קודם לרגל: ומותר לספר קודם הרגל. משום כבוד הרגל ואי לא ספיר ערב הרגל אסור לספר אחר הרגל דלא יתנן לדחות אלא מפני כבוד הרגל והואיל ולא חילק כבר לרב לא יועיל לו הרגל להפסיק וישלים אחר הרגל: אבא